

פרופ' שמואל פיינר

"אינני חפץ להיות שומר הקברים": משבר הנחלת המורשת הדתית על סף המאה העשרים

כפי שמראה מחקרו הסוציולוגי החלוצי של ארתור רופין, החילון היהודי באירופה הגיע לשיאו על סף המאה העשרים. החילון גילם בתוכו משמעות משברית והעלה במלוא חריפותה את שאלת הזהות היהודית. שאלה זו לא הייתה רק תוצר הקרע הנפשי, הגעגוע לממד הקדושה בחיים או תחושת החסך הרוחני בקרב מי שאיבדו את אמונתם ושחדלו מן הפרקטיקה הדתית, אלא גם תוצאה של שבירת הרציפות של הנחלת המסורת הדתית מאב לבנו. בהסתמך על התובנה החשובה הזו שהעלה בזמנו אליעזר שביד תציע ההרצאה להקשיב ברגישות לכמה קולות מהתקופה הזו, ובמיוחד לקפקא ("מכתב אל האב") ולפייברג ("לאן"), כדי להבין את המבוכה, את עומק המשבר ואת הפתרונות.